

Cần tạo hành lang pháp lý cho thuê tài chính

19:38 17/07/2023

Ở Việt Nam, các công ty cho thuê tài chính có quy mô rất khiêm tốn, khi mà hành lang pháp lý còn chưa rõ ràng, chưa tạo điều kiện thuận lợi cho sự phát triển của ngành cho thuê tài chính, dù thị trường này có khả năng chia sẻ được gánh nặng vốn trung dài hạn với các ngân hàng thương mại...

Dư nợ cho thuê tài chính hiện đạt gần 40.000 tỷ đồng, nhưng mới chỉ chiếm khoảng 0,3% tổng dư nợ nền kinh tế.

Điểm khác biệt lớn nhất của cho thuê tài chính đó là không phải vay tiền để mua máy móc, mà là thuê tài sản. Chẳng hạn, một doanh nghiệp cần tiền mua chiếc máy pha cà phê, nhưng doanh nghiệp sẽ không đến ngân hàng vay như thông thường, mà sẽ đến công ty tài chính, nói là muốn mua chiếc máy hiệu gì, có chức năng ra sao. Sau đó, công ty sẽ tính toán phương án mua chiếc máy về và cho doanh nghiệp thuê lại.

Phương thức này, giúp tháo gỡ được khó khăn lớn nhất hiện nay của các doanh nghiệp là không đủ tài sản đảm bảo để thế chấp vay vốn. Chiếc máy chính là tài sản đảm bảo, thuộc về công ty cho thuê, sau khi hết thời gian khấu hao cho thuê mới chuyển về doanh nghiệp.

Tuy nhiên, nhiều chuyên gia cho biết, hình thức này còn thiếu hành lang pháp lý, nhiều quy định chưa rõ ràng, khiến các công ty gặp lúng túng khi cho thuê.

Ảnh minh họa

Ông Nguyễn Tuấn Anh, Chủ tịch Công ty VietinBank Leasing, Chủ tịch Hiệp hội Cho thuê tài chính Việt Nam, nêu:

"Những nhóm hàng kinh doanh vận tải biển, sẽ cấp theo biển xanh hay biển vàng. Ví dụ, trong thời gian cho thuê tài chính, các tài sản sẽ đứng tên công ty cho thuê tài chính, nghĩa là công ty không kinh doanh vận tải, như vậy biển cấp sẽ là biển trắng, nhưng khi đơn vị thực tế sử dụng lại là những đơn vị kinh doanh vận tải, họ lại sử dụng biển vàng. Như vậy, luật của chúng ta chưa rõ ràng với sự giao thoa giữa công ty cho thuê tài chính và đơn vị thuê tài chính thì sẽ được quy định cụ thể như thế nào".

"Trong khi các hoạt động cho vay thông thường là mối quan hệ 2 bên giữa bên cho vay và bên vay; hoạt động cho thuê tài chính là quan hệ 3 bên, có 2 hợp đồng riêng biệt, một giữa bên mua và bên bán thiết bị, hai là bên cho thuê và bên thuê. Việt Nam cần sửa đổi trong khuôn khổ pháp lý. Ví dụ, trong Bộ luật Dân sự, không có quy định cụ thể về cho thuê tài chính; còn Luật Tổ chức tín dụng, chỉ quy định về cấp phép và quản lý đối với các tổ chức tài chính, các quy định về công ty cho thuê tài chính không rõ ràng", ông Jingchang Lai, chuyên gia trưởng Nhóm tư vấn các định chế tài chính, IFC, nhận định.

Hiện mới có khoảng 10 công ty cho thuê tài chính ở Việt Nam. Để mở rộng hoạt động, các chuyên gia đề xuất, cần mở rộng phạm vi, cho phép công ty cho vay với mục đích kinh doanh, mà không bị giới hạn bởi việc bổ sung vốn lưu động nhằm vận hành tài sản cho thuê; đồng thời cho phép thực hiện một số nghiệp vụ khác như cho vay trả góp, hay bao thanh toán...

